

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ

ἐ τὴν ἐθνικὴν ἐπέτειον ἃς θυμηθῶμεν τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν. Ἐινε ἐκεῖνος στὸν ὁποῖον παρεδόθη τὸ πυρακτωμένον ἀπὸ τὰ πυροβόλα καὶ τὴν μανίαν τοῦ ἀποχωροῦντος δεσπότης καὶ ἀπὸ τὰ πάθη τῶν ἰδίων τῶν ἐλευθερωτῶν ἀμάλαμα τῆς ἀπολυτρω-

θεύσεως χώρας διὰ νὰ κατασκευάσῃ κράτος καὶ νὰ συμψηφῇ τὴν ἑλληνικὴν δύναμιν. Ἐινε ἡ μεγαλή- τερα ἑλληνικὴ πολιτικὴ φαινογονμία τοῦ πρώτου νεοελληνικοῦ αἰῶνος. Ὅ,τι ἐβλάστησεν, ὅ,τι ὄργανώθη, τὴν Ἑλλάδα ἐσάρη ἀπὸ τὸν Καποδίστριαν. Ὑπῆρξεν ὁ πλάστης τοῦ κράτους τούτου.

Ὦταν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1929 ἀπὸ τὴν ἀλλοτρίαν ὀρισιτικῶς ἀπὸ τῶν Τούρκων τὸ Μεσολόγγι διὰ τῶν στρατευμάτων ποῦ ἀπετείλειν ὁ Καποδίστριας ἐναντίον τῶν Τούρκων μὲ ἀρχηγὸν τὸν ἀδελφὸν του Ἀδωνάσιον καὶ ἐορτάσθη ἄνευ θορύβου τὸ μέγα γεγονός· δι' ἄκλις λειτουργίας εἰς τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀπελευθερωθείσης πόλεως ἐκκλησίαν, ὁ ἐξήρας διὰ λόγου πανηγυρικοῦ τὴν τελεωτικὴν ἑλληνικὴν νίκην εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων:

«Δὲν εἶνε μόνη ἡ προεστία τῶν τριῶν Δυνάμεων, ἡ αἰτία τῶν ὁποῖων ἀπολαύομεν τῶρα καλῶν καὶ τῶν ἐπιτυχῶν τῶν ὄλων μας. Ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἐπίσης ἰσχυρῆ. Ἐρχομεν τῶρα τὸ ποτερότημα διὰ ἐνεργουμένων ὑπὸ κεφαλῆν διευθύνουσιν τὰς κινήσεις ὄλων τῶν μελῶν τοῦ ἔθνους πρὸς ἓνα κοινὸν σκοπὸν, τὴν δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος μας. Ὑπὸ κυβερνήτην προμηθὴ καὶ πεφωτισμένον, ὑπὸ κυβερνήτην ὑπὸ τῆν ὁποῖαν ὁ ἐνάρετος πολίτης τιμᾶται, ὀκακοτόμος τιμωρεῖται, ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς ἀναμειβεται καὶ δοξάζεται, τὸ ἐμπόριον ἀναλαμβάνει τὴν ἀσφάλειαν καὶ ζωηρότητά του καὶ ἡ γεωργία τὴν προσήκουσαν προστασίαν.»

Ἡ Ἑλλάς εἶχε σχηματισθῆ ἤδη ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς. Σωτηρία τύχη αὐτῆς τῆς φυλῆς εἰς καιροῦς ὅποτε ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία μὲ πολιτικὴν ὑπαγορευμένην ἀπὸ τὰς λαϊμάρχους ὀρέξεις ποῦ προκαλοῦσε ἡ προνομιοῦχος γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος, προσπαθοῦσε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀπαλλαγείσα τῆς τουρκοκρατίας χώρα ἦτο τόπος ἐρειπίων καὶ ἀναρχομένου λαοῦ, εὐρισκομένου εἰς τὴν διάθεσιν ἀρχηγῶν μὴ διαφερόντων τῶν ληστῶν καὶ ἐσμοῦ τυχοδιωκτῶν καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ παρὰ ὅς προεκκορατον εὐρωπαϊκόν. Τὸ μέγα καθόρθωμα τοῦ Καποδίστρια παραλλήλως πρὸς τὸ ὀργανωτικὸν ἦτο ὅτι ἐσωσε τὴν χώραν του ἀπὸ τῶς προπαγάνδας πρὸς ἀποδοχὴν προτεκτοράτου. Ἡ πάλῃ αὐτῆ ἄλλως ἐ τοῦ ἐστοίχισε καὶ τὴν δημιουργημάτων ἐναντίον τοῦ ἐσωτερικῶν παθῶν, τὴν χαλκωθεῖσαν ὑπὸ τῶν ξένων τῶν παραπειθόντων τοὺς ἀφελεῖς Ἑλληνας ἀρχηγούς καὶ ποῦ κατελήξε εἰς τὸ θλιβερόν γεγονός τῆς 27ης Σεπτεμβρίου.

Ὁ Καποδίστριας ἦτο ἀπὸ τὴν ἐκλεκτὴν λεγεῶνα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ποῦ ἐγνωρίζαν νὰ ὀργανώνουν κράτη καὶ ποῦ παρέδωσαν εἰς τὴν ἱστορίαν τὸ ἐξυλιστικὸν πολιτικοκοινωνικὸν συγκρότημα τῆς Ἐυρώπης τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος· τὸ καταστᾶν ἱκανὸν διὰ τὸν ἀπορροεῦσαντα πολιτισμόν.

Δὲν ἦτο ὀπλοῦς ἡ μεγάλη ἑλληνικὴ προσωπικότης τοῦ καιροῦ του. Ἦτο φαινογονμία εὐρωπαϊκῆ.

Ὁ Ἀρθούρος ντὲ Γκοκρινὸν εἰς ἐκτενὴ μελέτην του δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «Ἐπιθεώρησιν τῶνδύο κόσμων» τοῦ 1841 εἰς ἀπάντησιν τῶν «Ἀπορρημονεωμάτων» διὰ τὸν Ἰ. Α. Καποδίστρια» τοῦ Ἀνδρέα Παπαδοπούλου Βρεττοῦ, παρὰ τὴν ἐχθρικότητα ποῦ διαπνέει τὸ ἄρθρον του διὰ τὸν πρὸ ὀλίγων χρόνων τότε ἐκλιπόντα κυβερνήτην γράφει :

«Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν διαρρυσάντων πενήνη χρόνων ὑπάρχει ἓνας ἀνὴρ ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρον διὰ τὸν θόρυβον ποῦ ἔχει προκαλέσει καὶ διὰ τὰς μεγάλας συζητήσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐορθεῖ ἀνεμειγμένους, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τὸ εἶδος τῆς σκιάς ποῦ τὸν περιβάλλει πάντοτε, διὰ τὸ διπλωματικὸν ἠμίφως ὑπὸ τὸ ὁποῖον μόλις διακρίνονται αἱ πράξεις του, διὰ τὰς ἀντιφαντικὰς γνώμας ποῦ προκαλεῖ περὶ αὐτοῦ. Ἀνευρίσκομεν αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ αὐτὸ τὸ αἶνιγμα εἰς ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα γεγονότα ποῦ ἔχουν ἀναπαράξει τὴν Ἐυρώπην ὀλόκληρον ἀπὸ τοῦ 1815, ἀλλὰ πάντοτε καθὼς λέγει ὁ Σάν Σιμόν «εἰς τὸ σκόνην καὶ ὑπὸ τὸ ὄδαφος». Δὲν ἐγνωρίζε κανεὶς οὔτε τί παρασκευάζει ὁ Καποδίστριας, οὔτε τί ἐπιθυμῶν, οὔτε τί φοβεῖται. Φίλος, προσωπικὸς τοῦ ἀυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, εὐκόσδετος· ἀπὸ τοὺς ἐλευθεροφρόνας καὶ τέλος σχεδὸν βασιλεῦς τῆς Ἑλλάδος· δὲν διέ-

φυγε τὴν δυσπιστίαν ὄλων. Παρὰ τὸν Ταλλεϋράνδον, τὸ ὄνομα του εἶνε τὸ διπλωματικότερον τῶν συγχρόνων καιρῶν.»

Ὑπῆρξε πράγματι ὁ σωτὴρ τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ 1815, ὁ ἐμπνεύσας εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλεξάνδρον τὸν μέχρι τοῦ ἐλαχίστου μετριάσμον τῶν ἀρχικῶν βαρβαρῶν ὄρων τῶν συμμάχων νικητῶν τοῦ Ναπολέοντος διὰ τῶν ὁποῖων ἡ Γαλλία δὲ ὀκαποδίστατο εἰς κατωτέραν δύναμιν μὲ ἀορίστον διαρκείας τὸν ξένον ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς πραγμάτων. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλίων τοῦ 1815 εἶνε ἔργον του. Αὐτὸς εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀνοργανώσει τὴν Βεσσαρβίαν. Τὸ ὄνομα του εἶνε γραμμένον εἰς τὴν χρυσὴν βίβλον τῶν ἐκτίμων πολιτῶν τῆς Γενεύης. Περί τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλβετίας γονίμων προσπαθειῶν του παρῆχει πολὺτιμα δοκομμένα τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Ἐυνάρ. Ἡ δρᾶσις του ὑπὲρ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐλευθεριῶν τῆς ἀπελευκμένης τότε Πολωνίας ὑπῆρξε τῶσον ἀποτελεσματικῆ ὥστε ἐπέκουρεν ἔκτοτε τὴν μῆνιν τοῦ Μέττερνιχ καὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας.

Ἀλλὰ ὄλη αὐτὴ ἡ δρᾶσις ἐσημειώθη ὅταν οἱ ἀνταγωνισμοὶ μεταξὺ τῶν ἀνακτοβουλίων τῆς Ἐυρώπης μόνον πρὸς τὴν σημερινὴν ὀδύτητα θ. μ. ποροῦσαν νὰ συγχρισθῶν καὶ ἐσυνεχίσθη κατὰ τὴν ὀργάνωσιν νέου κράτους τοῦ ὁποῖου ἡ σταθερότης δὲν ἦτο ἐπιθυμητὴ εἰς ὄλας τὰς εὐρωπαϊκὰς πρωτεύουσας. Καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ ἀνιδράσις τὸν ἐκτύπησεν ἐπὶ τῆλος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ Γάλλοι κυρίως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τοῦ συγχωρήσουν ὅτι συμπάρισται εἰς τὸ Παρίσι μετα τῶν ἀγερῶνων νικητῶν τοῦ 1815 καὶ ἐθεώρησαν τὴν εὐεργεσίαν τοῦ Καποδίστρια ὡς ὑπερσίαν τοῦ πρὸς τὴν Γαλλίαν τοῦ Λουδοβίκου 18ου. Ἀλλὰ κυρίως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τοῦ συγχωρήσουν ὅτι ἐξ ὄλων τῶν ξένων ὀλιγωτέρων δυσπιστίαν εἶχε πρὸς τὴν Ρωσίαν. Τὸν ἐθεώρησαν ρωσοφίλον καὶ ἐντέθεν ἡ ἐναντίον του καταφορὰ τῶν Γάλλων βιογράφων καὶ ἱστορικῶν τῆς ἐποχῆς. Εἰς τὴν διάθεσιν αὐτὴν ὀφείλεται ἡ ἐπίθεσις τοῦ Γκοκρινὸν καὶ εἰς τὸν φόβον τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρέπει ν' ἀποδοθῶν τὰ περὶ Καποδίστρια γραφόμενα εἰς τὸ ἔργον τοῦ F. Thiersch «Περὶ τῆς συγχρόνου καναστάσεως τῆς Ἑλλάδος», τὸ ἐκδοθὲν εἰς τὴν Λειψίαν τὸ 1833. Ὁ Thiersch ἡ εἶχε κατὰς πληροφωρίαν ἡ παρεσφῆρη ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ἐποχῆς τὴν παραλληλίζομενα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶς ξένας προπαγάνδας. Φθάνει μέχρι τοῦ σημείου νὰ κατηγορῇ τὸν Καποδίστρια ὡς φιλοθεσπῆσαντα νὰς στεφθῆ βασιλεῦς τῆς Ἑλλάδος· καὶ δὲν παραλείπει ἐν τούτοις νὰ ἡμιλή περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ λιτῆς του ζωῆς, τῆς ἀνιδιοτελείας καὶ τῆς πρωτοφανοῦς, εἰς δραστηριότητα καὶ καταβολὴν κόπων ἐργασίας.

Τοῦ κ.ι.μαρτυρεῖ τὸ μέτρον τῶν ἐξοριῶν ὡς πρωτοφανὸς τυραννικὸν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ ἐξορία ἦτο ποινή καθιερωμένη καὶ συγχὴ καὶ εἰς τὴν πλέον ἡγεμοῦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν εἰρήνην χώραν τῆς Ἐυρώπης. Ἐν μέσῳ τῶν ἐσωτερικῶν ἀντιδράσεων παρ' ἀρχηγῶν ὀρεσιβίων ἔως χθες καὶ οἱ ὁποῖοι ἐφαντάζοντο ὅτι ἐλευθερία ἐσημίαν ἀσυνδοσία καὶ διανομὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς καπετανάτα, ὁ Καποδίστριας ἐορθεῖ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιβάλλῃ καὶ τὴν ποινήν τῆς ἐξορίας. Ἡ ποινή διὰ τοὺς ἀνθρώπους· ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἦτο πρωτοφανής. Οἱ Τούρκοι ἀθέτησαν δὲν ἐξώριζαν. Ἀλλ' εἶχαν Ἀρηγιῶσι περὶ οἱ Τούρκοι ἐκρημοῦσαν ἡ μετεχειρίζοντο τοὺς ραγιαδες ὡς ἀνδράποδα.

Ἦτο λοιπὸν φαικὸν ἐν μέσῳ τῆς καταχθονίου ἐσωτερικῆς πολεμικῆς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν παρεξηγήσεων τῆς ἐλευθερίας ἡ λευκὴ καὶ φωτεινὴ φαινογονμία τοῦ Καποδίστρια νὰ προβάλλῃ ὡς αἶνιγμα. Ἐγγαφα ὀλόκληρα εἶχαν χαλκωθῆ διὰ τὸν παρσπιστικὸν ὡς βυσοδομοῦντα κατὰ τὴν τῆς πατρίδος του καὶ παρασκευάζοντα τὴν δημιουργίαν θρόνου δι' ἑαυτὸν. Ἡ ξένη διπλωματία ἐορτάσθη καλὰ δι' αὐτόν.

Ἀλλὰ ὄπως σημειώνει εἰς τὰς «Ἱστορικὰς ἀναμνήσεις του» καὶ ὁ εἰλικρινὴς Νικόλαος Δραγοῦλης, «διὰ νὰ γραφῆ ἡ σύγχρονη ἱστορία δὲν ὄρχει ἡ ἔρευνα τῶν διπλωματικῶν ἐγγράφων, τῶν ἐφημεριδῶν, τῶν ἐθέσεων, τῶν ἐντύπων, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς μνήμης πᾶν γόνοντων. Ἐυτυχῶς· διεσώθη ἄγνωστον μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς πολὺτιμον ἀνεξόδοτον ἔργον διαλευκάνον τὸ αἶνιγμα τοῦ Καποδίστρια, καὶ ὀφείλομεν εἰς τὴν μνήμην ἀξιολόγησιν καὶ τιμῶν γόνοντων τοῦ ἀγῶνος. Ἐινε ἡ ὑπὸ τοῦ Νικόλαου Σπηλιδοῦ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπικρατείας κατὰ καὶ μετὰ τὸν ἀγῶνα καὶ συγγραφέως τῶν πολιτι-

Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας

μον «Απομνημονεύματων» άνασκειυ τού έργου τού Thiersch.

Πρόκειται περί σημαντικού ιστορικού μνημείου διά τού οποίου είμαι εύτυχής ότι δύναμαι να όμιλήσω. Πολύτιμος φίλος και ακούμαστος έρευνητής των ιστορικών πηγών, είχε την καλωσύνην να μου έμπιστευθή τήν μελέτην τού ιστορικού αυτού θησαυρού, τόν όποιον κατέχει.

Είμαι όγκώδες χειρόγραφον γραμμένον γαλλιστί. Είναι και έξ άλλων έργασιών του γνωστών πόσον εύκολα μετεχειρίζετο ό Σπηλιάδης τήνγαλλικήν. Εκδιδόμενον τό έργον θ' άποτελέση δύο τομιάχτων όγκώδεις τόμους εις 8ον. Τό χειρόγραφον δέν ήτο άγνωστον εις τόν γράψαντα τήν βιογραφίαν τού Σπηλιάδη Ι. Φιλήμονα, ό όποιος τό άναφέρει ως άνέκδοτον. Άξιοθαύμαστον και άποδεικνύον τό συγγραφικόν τάλαντον τού Σπηλιάδη είναι τό ύφος του, λιτόν, διαυγές, σαφές, έντονον. Ένθουσιάζει τούς καλλιτέρους γάλλους άπομνημονευματογράφους τής φλογερής εκείνης έποχής. Τό έμπυχώνει, τό χρωματίζει και τό καθιστά φλογερόν τό έρώδν πάθος τής καταπατουμένης άληθείας.

Κάθε σελίς του είνε άνασκειυ τών συκοφαντιών διά πληροφοριών λεπτομερών τού αύτόπτεου και γνωρίζοντος όλα τά πρόσωπα και τά πράγματα τής έποχής συγγραφώς. Όχι, ό Καποδίστριας οδδέποτε έσκεπήν νάγινή δυναστής τής Ελλάδος και νά φορέση στέμμα. Ποτέ δέν όμιλήσει κατά τών ρουμειλιωτών άρχηγών. Δέν συνήθησε γύρω του «καληνθρώπους». Δέν ύπηρεξε τρομοκράτης. Δέν έθυσίασε τά συμφέροντα τής πατρίδος εις πάθη. Τά έπισόδια όλα και αί σιτηρομυθιαί πού άναφέρει ό ξένος λιβελλογράφος διά νά δώση κύρος εις τό έργον του είνε ψευδή. Η άνασκειυ γίνεται διά παραθέσεως τών γεγονότων, διά τής έρεύνης τής δράσεως τών προσώπων, ώστε πολύτιμον ύλικόν θα δοθή εις τήν ιστορίαν διά τής δημοσιεύσεως τού έργου. Πρόκειται περί άποκαλυπτικού νέου φωτός. Είνε γνωστόν πόσον ό Σπηλιάδης ύπηρεξε φίλος τής άληθείας. Οδδέποτε ύπηρετήσε προσωπία, άλλα τήν ιδέαν τής πατρίδος και τού δικαίου. Όσα γράφει περί αύτου ό Νικόλαος Δραγουμής εις τας «Αναμνήσεις» του τόν έμφανίζουν ύπερόχον πλουταρχικόν τύπον.

Τού έργου του τούτου προτάσσει ό Σπηλιάδης τούς άκολουθούς ύπερόχους λόγους τού Ντιντερό.

«Η συκοφαντία εξαφανίζεται με τόν θάνατον όσίου ανθρώπου, άλλα όρθία κοντά εις τήν λάρνακα μεγάλου άνδρός άσχολεται εις τούς αιώνας ν' αναταράσση τήν τέφραν του μ' ένα μαχαίρι».

Και ό Καποδίστριας ύπηρεξεν ύπερόχος. Τό έδειξε και εις τας τελευταίας του άκόμη ήμέρας. Τού είχαν καταγγείλει ότι οι δύο άνθρώποι πού άπέκρωτο νά γίνουν φονείς του είχαν άγοράσει έξ πιστόλια από ένα ήτιον έμπορον και μολονότι ήσαν ήδη και οι δύο ύποπτοι δέν έλαβε μέτρα έναντιον των. Οι τύραννοι όμως τρέμουν εις κάθε καταγγέλλαν και φροντίζουν διά τήν ζωήν των και όταν δέν κινδυνεύει. Έκείνος τούς είδε ένεδρευόντας εις τήν θύραν τού Αγίου Σπυρίδωνος τού Ναυπλίου ενώ εισήρχετο και τούς έχαιρετήσε. Μετά μίαν στιγμήν ό ένας τόν έκτύπη τρίς με τό μαχαίρι του και ό άλλος άδειασε τό πιστόλι εις τό κεφάλι του. Ό Κυβερνήτης έπεσαν με μόνην αυτήν τήν φρασίν.

— Τι σάς έκαμα ;

Ήτο από τούς άνωτέρους όνθρώπους πού ξέρουν νά είνε άρχηγοί λαών και βαδίζουν πάντοτε με τό στήθος άκάλυπτον προς τα έμπρός, άψηφούντες τήν ιδίαν των ζωήν. Δ. Α. Κόκκιнос

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

ΛΥΩΝ.— Τήν 28 Φεβρουαρίου έδόθη μέγας χορός υπό τού ένταύθα Έλληνικού Συλλόγου (Societe Amical des Hellenes Luonnais) εις τας αίθούσας τού Γκραν Παλαί.

Τήν γενικήν έποπτείαν τού χορού είχαν ό Πρόεδρος τού Συλλόγου κ. Κ. Βαρβέρογλου, ό έπίτιμος Πρόεδρος κ. Κ. Παπαλαδάς και ό καθηγητής τού χορού κ. Κόρφης. Τόν χορόν ένίμησαν πλείστοι Γάλλοι συμπολίται άξιωματικοί τού Γαλλικού στρατού και οι Έλληνες τής Παρισίας και τού Pont-de Chery. Έβραβεύθη τό χορευτικόν ζεύγος τού κ. Γ. Κόρφη και τής Δίδος God-Bare, οι όποιοι με στολήν Ισπανών ταυρομάχων έχορευσαν τόν Ισπανικόν χορόν Τζαμπελίτα.

Επίσης διεκρίθησαν διά τήν όμφισβίον των οι κ. Ι. Λεπάκης, με στολήν εύζόνου και ή κυρία του με στολήν βλάχας, ή δίδς Αρβανιτίδου, Βλαχοπούλα, ή κ. Ι. Πακιάδου, τσιγγάνα, και ό κ. Κ. Πακιάδης, πιερότος. Επίσης διεκρίθησαν στο χορόν οι κ. Μάριος Καλλονιάτης, Γ. Θεοφιλάκος, Αρ. Τσιτιονέλης, Δ. Σιγαράς, Χ. Βακαλόπουλος και οι δίδες Σ. Τσιτιονέλη, Αρ. Αρβανιτίδου, Εθαγγ. Σιγαρά και ό κ. Μ. Αρβανιτίδης.

Επίσης τήν 1 Μαρτίου έδόθη χορευτική έσπερις εις τήν κοινήν αίθουσαν τού έν Pont de Chery Συλλόγου τών Έλλήνων. Παρευρέθησαν οι κ. κ. Γ. Θεοφιλάκος, Κ. Τσίτσας, Μ. Καλλονιάτης, Ν. Νικολαΐδης, Μ. Αθανασιάδης, Π. Εύστρατιάδης, Α. Τσιτιονέλης και δίδες Εύτ. Καμπουρεζή, Σ. Τσιτιονέλη, και ή κ. Τσίτσα.

Επίσης παρευρέθη ό Διευθυντής τού «Κήρυκος» τών Παρισίων κ. Ε. Κομηνός, ό πιανίστας κ. Κ. Καλδής και ό βιολίστας κ. Κ. Κασιώτης. Μ. Ίωαννίδης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Ό θερμμένος πλάτανος βαρδιότορας τήν Ίσκιων τήν έκκλησία! Λιάς πουλιά φωλιάζανε στα χέρια του και τρελοπαίζαν κάτω από τόν Ίσκιου Λιάς παιδιά.

Ήρθαν οι καλογέροι τού κρεμάσανε λογού καρμιάνα στο λαμό κι' άλλαξοπιστήσε άθελα κι' ό πλάτανος κι' ό χριστιανός τόν πήρε και τόν έκαμε καρμαναριό.

Και τών Έλλήνων οι θεοί και οι ήρωες, τώρα δαιμόνοι και στοιχειά, θυμώσανε κι' άνάψαν' Ξαπολύσανε με τούς άνέμους, με τίστροπέλεκα, τήν τρικυμιά.

Κι' ό πλάτανος κτητήθηκε, σοριάστηκε Και βρόντηξε στη γή, νερός' και τά πουλιά και τά παιδιά τόν κλάψανε' τό κουφάρι του πήρε, τόκοψε άκαρδος ό Χριστιανός.

«Οι Καρμιοί τής Διμνοθάλασσας».

Κωδής Παλαμής

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

Τόνες στο πιάνο της καθίζει ή Λότη νά τραγουδήση τό τραγουδι π' άκαούσε. Είταν, θυμάμαι, τού Γενάρη ή κρώνη και σά θεριό ύξο ό άνεμος βογκούσε. «Βέρθερ» τού λέει «πώς θές νά τραγουδήσω ; » Βοριάς φυσάει, άκούς τό φύσημά του ; » Δέ βγάσω γού, τό πιάνο θά σφαλίσω ! » Κι' ό Βέρθερος περπάταε άπάνου κάτω.

Τότε άξαφνα ό Δαμπερδης μέσα μπαίνει χωρίς κανένα νά καλησπερίσει. Πίπα στα δόντια βάσκει άναμένη, πώς θές ό έρμος ετσι νά μιλήση ; Μά γά ! άσφατη τό νού του λές φωτίζει... Πενάει τήν πίπα άπ' τά παρθύρα του, σέ μιά άκρη όρμάει κι' εκεί ήσυχος καθίζει, Κι' ό Βέρθερος περπάταε άπάνου κάτω.

Μά κλάψιμο από δίπλα τότε άκούνε. «Είμαι τό παιδί μου ! » ή Λότη κράζει. «Όξω όλα τά στοιχειά φυσομανοϋνε, και σκούζει τό μικρό όλο και φωνάζει, και μ' άνοιχτό τό στόμα ρουχαλλίζει βαθιά βαθιά ό Δαμπερδης στη γωνιά του κι' ή Λότη τρέχει στέκεται σαστίζει, Κι' ό Βέρθερος περπάταε άπάνου κάτω.

Και λέει «Δαμπερδη! Λότη!» περπατώντας. «Δαμπερδη! Βέρθερ ! » σπατάει κι' εκείνη. Έκεί ό Δαμπερδης πεταχά Ξυπνάοντας φωνή σαν τάβρος «Βέρθερ ! Λότη ! » στήνει. Έτσι παράφωνα ένός οφθαλμάζεσε όλοι, ό Βέρθερ χάνει τήν ά μάλα του, και μες στο άφτί του άδιάζει ένα πιστόλι καθώς περπάταε άπάνου κάτω.

(Ταμπουράς και Κόπανος)

Άλεξ. Πάλλης

Ό διαγωνισμός τής «Δολοφονημένης» τελειώνει. Άπαντάδατε ταχώς.

— ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ;

Κυετάντε στο έξώφυλλο τούς όρους και τά πλοΰδια δώρα πού θά πάρετε. Μή χάνετε καιρό !